

PŘÍSTUP K VÝVOJI IS

Z pohledu tvůrců informačních systémů můžeme přístup k vývoji IS rozdělit do dvou oblastí:

- a) Úkolocentrický
- b) Hodnotocentrický

ÚKOLOCENTRICKÝ PŘÍSTUP K VÝVOJI IS

Úkolocentrický (neboli work-down) přístup k vývoji IS je založen na základech **projektového** řízení. Vývoj a implementace IS postupuje podle daného plánu (harmonogramu) stanoveného na začátku řešení projektu, který se rozpadá do řady plnění dílčích konkrétních úkolů (termínů). Úkoly jsou postupně realizovány, plnění harmonogramu je průběžně kontrolováno.

Úkolocentrický přístup je vhodný u projektů s dobře známým návrhem a nízkými riziky (cíl je jasně definován, řešení má stanovenou koncepci).

Hodnota, kterou IS zákazníkovi přinese, je jednoznačně stanovena na začátku projektu.

Velkou výhodou tohoto přístupu je kontrola a přehled nad postupem prací, projekt je říditelný podle jasně stanovených kritérií.

Nevýhody

- Změny vzniklé v průběhu řešení projektu se obtížně integrují
- Nápad a postupy, které by pro zákazníka mohly znamenat přínos, které však nebyly v původním návrhu, nemohou být uplatněny (cílem je dodržet harmonogram a rozpočet)
- Nedostatečná analýza a s tím vzniklá neurčitost řešení může způsobit vážné komplikace
- Zákazník má minimální vliv na řešení projektu
- Kvalita je definována splněním specifikace (dodržením harmonogramu)

HODNOTOCENTRICKÝ PŘÍSTUP K VÝVOJI IS

U hodnotocentrického (neboli value-up) přístupu vývoj probíhá v iteracích se zákazníkem. Je kladen důraz na hodnotu IS pro zákazníka, která se může průběžně zvyšovat. I při hodnotocentrickém přístupu je vytvářen plán, ale postup podle harmonogramu není hlavním cílem; objeví-li se během vývoje skutečnosti a postupy, které vedou k tomu, že zákazník dostane více, má tato inovace přednost před dodržáním harmonogramu za každou cenu. Části SW, které se v průběhu řešení ukážou jako nepotřebné nebo zastaralé, mohou být z projektu zrušeny. Snahou je dodat zákazníkovi čím jak nejdříve fungující části tak, aby zákazník mohl řešení ověřit a připomínkovat a jeho podněty mohly být do vývoje zapracovány.

Hodnotocentrický přístup má:

- Zaměření na průběžné vytváření hodnoty
- Zapojení zákazníka do řešení projektu
- Očekáváme nejistotu a jsme na ni připraveni
- Zdrojem hodnoty jsou jednotlivci – uznáním zvyšujeme kreativitu
- Výkon povzbuzujeme skupinovou zodpovědností za výsledku a efektivitu týmu
- Kvalita je definována přínosem pro zákazníka (termín může být posunut, pokud to zákazníkovi něco přinese)
- Změny a odchylky jsou brány jako přirozená součást řešení
- Lze využít kreativity řešitelů

Samozřejmě, i tento přístup má své nevýhody – obtížnější říditelnost projektu, včetně vyhodnocení postupu prací, hrozba, že projekt nebude uspokojivě ukončen apod. Tento postup je také nepoužitelný u velkých investičních akcí, kde investor a uživatel jsou různé subjekty.

DOPORUČENÍ K VÝVOJI IS

Jedním z důležitých kritérií úspěchu IS jsou:

- snadnost ovládní
- rychlost uvedení na trh.

Je výhodnější napsat aplikaci, která bude rozšiřitelná v budoucnu než monolitický systém, který bude obsahovat všechny možné funkce hned na začátku (včetně funkcí, které nikdy nikdo nepoužije).

Aplikace psaná na míru konkrétním požadavkům, postrádající jakékoli rysy obecnosti, může být v budoucnu obtížně modifikovatelná.

Tendence psát příliš obecné a nepostihující systémy často vede k dvěma výsledkům – nesrozumitelné a neprůhledné architektuře nebo k systémům, které umožňují díky množství nastavitelných parametrů vyvolat chování, jenž ani tvůrce systémů není schopen dokumentovat.

Je tedy třeba najít rozumný kompromis mezi obecností a konkrétními požadavky.

Přístup k vývoji je odlišný, pokud vytváříme jednorázovou aplikaci, která bude fungovat po omezenou dobu, nebo se snažíme o vývoj „krabicového software“, který bude fungovat v mnoha firmách. V druhém případě určitě stojí za to navrhnout celou koncepci systému tak, aby byl maximálně obecný a parametrizovatelný. V případě jednorázového určení může být snaha po přílišné obecnosti ztráta času a prostředků.